

УДК 338.3:005.51'96.6(477)

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

О.В. Марченко, кандидат економічних наук.

О.П. Голобородько*, кандидат економічних наук.

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

*algol.55@mail.ru

© Марченко О.В., 2016.

© Голобородько О.П., 2016.

Стаття отримана редакцією 01.06.2016 р.

Вступ. Нагальною умовою забезпечення поліпшення економічного стану України виступає вдосконалення планування інноваційно-інвестиційних процесів, модернізація технологічної бази підприємств, впровадження у виробничі процеси прогресивних технологій. Це стає засобом утворення конкурентних переваг, визначає можливості адекватного реагування на вплив зовнішнього середовища, дозволяє зосередити зусилля на поліпшенні всіх господарських процесів на підприємствах та забезпечити прийнятні їх результати.

Останнім часом Україні притаманне сповільнення інноваційної активності виробничої сфери. Так, у 2011–2014 рр. витрати на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення в країні становили відповідно 10,5, 8,1, 5,5, 5,1 млрд. грн. А питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової поступово скоротилася за цей період з 3,8 до 2,5% [10].

Усебічне поліпшення систем управління, рівня організації виробництва, трудових зусиль, забезпечення надійного фінансування та безперебійного збуту продукції зумовлює постійне загострення конкуренції на внутрішньому і зовнішніх ринках, зростання вимог споживачів та ускладнення економічних відносин, необхідність прискорення впровадження досягнень науки у бізнес-практику для її безупинного вдосконалення.

За таких умов планування інноваційно-інвестиційної діяльності стає безперервним процесом, спрямованим на формування підприємства, здатного гнучко пристосовуватися до змін кондицій його внутрішніх елементів та умов зовнішнього середовища, підвищувати якісний рівень організації ведення господарської діяльності.

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. У низці наукових досліджень змістовно обґрунтовано необхідність використання стратегічного підходу до планування інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства. З'ясування особливостей і закономірностей інноваційного розвитку підприємств є важливим напрямом економічних досліджень, фундаментальні основи яких були створені працями таких відомих зарубіжних та вітчизняних учених-економістів, як: І. Ансофф, Й. Шумпетер, А. Чандлер, В. Геєць, М. Туган-Барановський, Л. Канторович, Р. Нельсон, Н. Нурєєв, С. Уінтер, Б. Санто, А. Пригожин, І. Ганечко, І. Білоброва, М. Павлюк, О. Пенькова й інші. Але окремі важливі аспекти утворення та розвитку методичних і практичних основ планування інноваційно-інвестиційної діяльності у період трансформаційних змін в економіці України до сих пір не висвітлені належним чином.

Учені-економісти України при дослідженні підходів до планування інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств виходять з того, що увага повинна приділятися величині потрібного та можливого за ресурсами інноваційного рівня суб'єкта господарювання і планувати належить саме його. Це дасть змогу чітко зрозуміти різницю між його бажаним та фактичним рівнями і наочно з'ясувати ті види й обсяги ресурсів, що обумовлюють можливості для утворення різних інновацій, свідомого відбору найефективніших з них та подальшого їх практичного використання.

О.І. Шаманська вважає, що при плануванні інноваційного потенціалу слід урахувувати сукупність всіх існуючих матеріальних і нематеріальних активів, що використовуються для здійснення інноваційної діяльності підприємства.

Н.О. Попова підкреслює, що інноваційні можливості є сукупністю різних видів ресурсів (матеріальних, фінансових, інтелектуальних, інформаційних та ін.), необхідних для здійснення відповідної діяльності.

О.М. Гавриш вважає, що інноваційні можливості включають невикористані, приховані резерви накопичених ресурсів, які можуть бути задіяні для досягнення цілей економічних суб'єктів.

На думку О.С. Єфремова, інноваційні можливості підприємства складаються з таких елементів: організаційної структури, технології, виробничих та офісних приміщень, організації праці, динаміки змін у складі персоналу, системи його інформування, прийнятого менеджментом стилю управління, морально-психологічного мікроклімату в трудовому колективі.

Д.С. Симоненко зазначає, що науково-інноваційні можливості є сукупністю засобів, запасів матеріалів (реально нагромаджених), джерел ресурсів, які є в наявності та можуть бути мобілізовані для досягнення певної мети або розв'язання певного завдання інноваційної діяльності.

С.Ю. Чучмарьова розглядає інноваційні можливості як сукупні здатності підприємства щодо генерації, сприйняття та впровадження нових (модифікованих і радикальних) ідей для його системного технічного, організаційного та управлінського оновлення.

У роботі В.Ф. Савченко інноваційні можливості підприємства визначаються як сукупність інноваційних ресурсів, що перебувають у взаємозв'язку, і факторів (процедур), які створюють необхідні передумови для оптимального їх використання з метою досягнення відповідних орієнтирів інноваційної діяльності й підвищення конкурентоспроможності підприємства в цілому. Із цієї точки зору їх слід розглядати як взаємозв'язок двох складових: ресурсів і факторів, що дозволяють ефективно використовувати такі ресурси.

Доволі часто інноваційний процес пропонується розглядати у тісному зв'язку з інвестиційною діяльністю, яка створює фінансові передумови для практичного впровадження інновацій. Так, К.О. Соловчук наполягає на доцільності визначення саме інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємства, тобто всієї сукупності ресурсів підприємства (виробничих, фінансових, інтелектуальних, інформаційних тощо), необхідних для здійснення інноваційної діяльності. Увагу акцентовано на вартісній оцінці відповідних активів, наявність яких урешті-решт вважається ознакою здатності підприємства до забезпечення розвитку на власній основі.

Цілями статті є обґрунтування необхідності використання стратегічного підходу в процесі планування інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства, а також визначення факторів, що впливають на її ефективність.

Основний матеріал і результати. Інноваційна політика являє собою цілісний підхід, який базується одночасно на створенні та практичному використанні знань. За його наявності основне значення має комерційна віддача від нових технологій [9]. Планування інноваційної діяльності пов'язане з реалізацією певного комплексу функцій:

- основних (висвітлюють сутність планування),
- специфічних (тлумачать зміст планового процесу),
- забезпечуючих (сприяють виконанню основних і специфічних).

На цій базі утворюються:

функціональні підсистеми: визначення цілей і пріоритетів, розроблення планів, обґрунтування заходів, проектів;

підсистеми нормативно-методичного, інформаційного, матеріально-технічного, організаційного, кадрового забезпечення, забезпечуються необхідні узгодження в системі планування інновацій [1].

Планування інноваційно-інвестиційної діяльності на підприємствах включає:

– стратегічне планування нововведень, яке спрямоване на розроблення заходів, програм, проектів, досягнення намічених цілей, виходячи з потенціалу НДДКР, виробничого потенціалу підприємств, зовнішніх і внутрішніх факторів, очікувань новинок споживачами;

– планування різновидів інновацій, що передбачає забезпечення потрібного інструментарію, надходження належної інформації та налагодження відповідних процесів для досягнення ряду цілей;

- планування підтримки і стимулювання інноваційно-інвестиційної підприємницької діяльності;
- планування надходження фінансових ресурсів в достатніх обсягах для реалізації намічених інноваційно-інвестиційних процесів, що включає багатоканальні джерела поповнення грошового підґрунтя, принципи вкладення акумульованих коштів, механізм контролю за цільовим використанням інвестицій та оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційних проектів;
- планування заходів стратегічного і тактичного інноваційно-інвестиційного маркетингу, спрямованого на підтримку конкурентоспроможності суб'єкта господарювання [2].

План інноваційно-інвестиційної діяльності на підприємствах – це координуючий документ, який є економічно-обґрунтованою системою пов'язаних між собою і спрямованих на реалізацію комплексної мети соціально-економічних, науково-технічних та організаційно-господарських заходів, узгоджених за термінами і виконавцями та забезпечених необхідними ресурсами. План інноваційно-інвестиційної діяльності на підприємствах повинен складатися з певних програмних заходів [3].

Програмний захід – це наповнена конкретним змістом дія, спрямована на досягнення поточної мети (пов'язаної з досягненням стратегічних цілей через «дерево цілей»), для досягнення якої обґрунтоване та встановлене коло виконавців, терміни і необхідні обсяги всіх видів ресурсів, що будуть залучені.

Проект – одноразова сукупність цілей, стратегій, завдань та дій, що має системні характеристики відносно взаємодії взаємопов'язаних ресурсів, послідовності виконання логічно побудованого переліку робіт і залучення спеціалістів необхідного профілю.

Характеристики плану інноваційно-інвестиційної діяльності на підприємстві утворюють набір визначальних для реальності розробленого плану наступних кількісних та якісних ознак, особливостей, властивостей, пов'язаних з процесом досягнення цілей програми та оцінкою результатів її виконання [4]:

1) спрямовані на підтримку та такі, що контролюються керівництвом підприємства внутрішні фактори: програми автоматизації операцій, скорочення витрат виробництва, раціоналізації наповнення основних і допоміжних виробничих процесів, заохочення робітників до процесу їх вдосконалення тощо;

2) спрямовані на стабілізацію зовнішнього середовища: програми створення страхових запасів ресурсів із використанням власних та запозичених коштів, нагромадження банків стратегічної інформації, організація проведення рекламних акцій для успішного виведення на ринок нової продукції, укладання угод із зніаними оптовими суб'єктами.

Підкреслимо, що лише взаємопов'язана система стратегічних, поточних та оперативних планів дає змогу здійснити необхідні важливі перетворення на підприємстві.

Поточні плани розробляються з метою конкретизації, доповнення та коригування стратегічних планів з урахуванням конкретної ситуації, що склалася на початок планового періоду. Цей тип планів передбачає визначення проміжних цілей та завдань, а також заходів щодо їхнього досягнення, тобто є інструментом реалізації стратегічних рішень. Так, наприклад, виробнича програма підприємства далі конкретизується в календарних планах (півріччя, квартал, місяць), у яких детально розраховуються цілі та завдання, поставлені у стратегічному плані [5].

Оперативні плани реалізуються через систему бюджетів або фінансових планів, котрі складаються зазвичай терміном на один рік чи на менший період по окремих підрозділах, а надалі утворюють зведений бюджет чи фінансовий план підприємства [6].

Процес бюджетування повинен складатися з таких етапів:

- 1) загальні цілі (із фіксацією обсягів продажу);
- 2) підготовка підрозділами окремих складових для їх досягнення;
- 3) проведення аналітичних розрахунків, перевірка кошторисів, розподіл ресурсів, опрацювання пропозицій;
- 4) підготовка зведеного бюджету з обрахуванням ресурсів і використанням сформованих фондів (за статтями витрат).

Ознакою альтернативних варіантів плану є те, що вони намагаються дати відповідь на запитання «А якщо відбудеться ...?». Так, після розроблення основного плану доцільно,

зважаючи на можливу зміну обставин, розробити ще два варіанти планів: для негативного та сприятливого розвитку подій.

Процес їхнього розроблення повинен містити такі етапи:

- 1) розроблення методики формування альтернативного плану;
- 2) оцінювання ймовірності настання можливих подій;
- 3) розрахунок техніко-економічних показників, які характеризують параметри можливих подій для кожного з випадків;
- 4) оцінювання результатів після закінчення плану або переходу до альтернативного плану;
- 5) моніторинг ситуації, здійснення контролінгу процесу реалізації обраного плану та в разі потреби перехід до альтернативного варіанта плану.

У таблиці 1 наведено послідовність розроблення плану та види робіт [7].

Таблиця 1

Послідовність розроблення плану інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства

Строки створення інформації	Зміст інформації	Місце створення інформації
Січень–березень	Прогнози та сценарії за результатами SWOT-аналізу	Підрозділ стратегічного аналізу
Травень–червень	Уточнення зовнішніх і внутрішніх економічних умов функціонування	Підрозділ стратегічного планування
Червень–липень	Прогнозні обсяги продажу по окремих товарних групах	Маркетинговий підрозділ
Липень–серпень	Кошториси витрат капітального характеру	Технічний і бухгалтерський підрозділи
Серпень–вересень	Аналіз джерел фінансування та прогноз інвестицій; розробка прогнозного бюджету	Фінансовий підрозділ
Жовтень–листопад	Зведені розрахунки стратегічного плану із зауваженнями; розробка поточного плану на наступний рік	Підрозділ стратегічного планування
Листопад–грудень	Затвердження стратегічного і поточного планів; розробка планів-графіків	Топ-менеджмент разом з підрозділом стратегічного планування

Ефективність формування плану інноваційно-інвестиційної діяльності на підприємствах зумовлюється комплексним використанням методів оцінювання стратегій розвитку та рішень стосовно відбору доцільних для впровадження інновацій за такими етапами:

1) дослідження зовнішніх умов і вибір інноваційної поведінки: результати аналізу, прогнозування, моніторингу стають основою розроблення стратегії, інноваційна поведінка повинна відповідати можливим змінам зовнішніх умов взаємодії підприємства з постачальниками ресурсів і кредиторами в процесі реалізації інноваційних пропозицій.

На цьому етапі використовується можливість розширення обсягів продажу завдяки поліпшенню рівня задоволення потреб споживачів і пропонуванню якісніших товарів та послуг, збагаченню товарного асортименту і зростанню дієвості маркетингових зусиль, збільшенню капіталізації підприємства шляхом поліпшення його позитивного іміджу;

2) оцінювання внутрішніх елементів підприємства відбувається за такими основними напрямками: виробництво, фінанси та облік, персонал, організаційна культура, структура управління підприємством, НДДКР, маркетинг. Ураховується ступінь інноваційної активності. Отримана інформація дозволяє встановити у варіантах стратегічного розвитку цілі, які є недосяжними внаслідок обмеженості ресурсів;

3) альтернативні варіанти досягнення стратегічних цілей порівнюються з урахуванням учасників інноваційного проектування, визначених термінів пропозиції новинки на ринку, джерел надходження інвестицій;

4) відбір інноваційних проектів здійснюється після організаційних і техніко-економічних обчислень інноваційних стратегій за ресурсами, виконавцями і термінами;

5) обґрунтування інноваційних стратегій із застосуванням для оцінювання ефективності проєктів дисконтування грошових потоків, які виникають в процесі реалізації інновацій;

6) оцінювання інноваційного потенціалу для визначення достатності у підприємства ресурсів щодо забезпечення реалізації стратегічних інноваційних зусиль. Важливо виявити відповідність між стратегічними інноваційними і поточними господарськими цілями, завданнями і ресурсами. Необхідно також проаналізувати можливості підприємства щодо забезпечення інновацій інвестиційними коштами із зовнішніх джерел;

7) аналіз ефективності розроблення й реалізації продуктових і технологічних інновацій з урахуванням внутрішніх можливостей та визначення їхнього впливу на забезпечення економічного зростання підприємства;

8) оцінювання інноваційного процесу завдяки виявленню міри відповідності між досягнутими і запланованими результатами втілення інновацій. Виявляються недоліки для їх урахування під час розроблень наступних стратегій інноваційного розвитку [8].

Паралельний метод планування інноваційної діяльності здатний забезпечити безперервність стратегічного розвитку: при цьому розроблення й упровадження інновацій здійснюється одночасно і постійно. Послідовний підхід передбачає впровадження нововведень у відповідь на аналогічні дії конкуруючих суб'єктів. Але при такому підході виникнення часового розриву між окремими новаціями може негативно відбитися на динаміці конкурентоспроможності підприємства.

Належне фінансування і повноцінна інвестиційна підтримка інноваційного процесу сприяє прискоренню виходу нового продукту на ринок і скорочує час повернення вкладених інвестицій та отримання запланованої вигоди [5].

Процес планування підтримки інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства повинен містити такі етапи:

розроблення оптимального варіанта загальної стратегії розвитку підприємства з урахуванням наявних його можливостей, стадії розвитку та ступеня впливу основних факторів зовнішнього середовища;

оцінювання інноваційної здатності самого підприємства;

визначення інноваційних цілей підприємства у розрізі сфер його діяльності;

формування інноваційної стратегії та складання її бюджету;

розроблення інноваційних проєктів з оцінювання очікуваної ефективності;

впровадження обраної інноваційної стратегії;

її коригування за необхідністю (відповідно до змін).

Формування планів підтримки інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства передбачає створення необхідних умов для належного сприйняття, продукування та впровадження інновацій з метою забезпечення підвищення рівня конкурентоспроможності суб'єкта господарювання, показників ефективності виробництва і використання виробничих ресурсів на основі застосування креативного мислення, сприятливої організаційної культури і важелів мотивації інноваційних зусиль.

Результатом комбінування цих факторів має бути забезпечення технологічних переваг підприємства, створення можливостей комерційного продажу прав інтелектуальної власності, підвищення ефективності діючого виробничого процесу, визначення подальших перспектив розвитку.

Висновки. Планування інноваційно-інвестиційного розвитку в системі управління підприємством – відносно самостійна підсистема, що утворюється сукупністю специфічних інструментів, структур і процесів, спрямованих на підготовку й реалізацію планів інноваційної діяльності.

Урахування особливостей науково-технічного розвитку і раціональний вибір стратегії інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства є найбільш складними та суттєвими елементами процесу інноваційного планування, від яких вирішальною мірою залежить ефективність інноваційних перетворень у ньому.

Важливим фактором забезпечення інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства є розширення можливостей створення, акумуляції, відбору і впровадження інновацій. Це стає і передумовою обрання успішної інноваційної стратегії, а також визначає ступінь сприйняття інновацій менеджментом підприємства. Інноваційно-інвестиційний потенціал можна вважати

результатом реалізації інноваційної стратегії, проведення досліджень щодо вдосконалення технічних, технологічних, продуктових та організаційних аспектів господарської діяльності. Його формування відбувається у науковій, економічній і соціальній сферах.

Таким чином, планування інноваційно-інвестиційної діяльності, особливо довгострокових зусиль, відіграє домінуючу роль у загальній стратегії підприємства й формує його інноваційно-інвестиційний потенціал. Інновації можна позиціонувати як важливий елемент реагування на напрями змін та характер впливу зовнішніх факторів, а також засобу виходу на лідерські позиції в обраній сфері господарювання. Крім того, вони відкривають підприємству нові можливості для освоєння інших ринків.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Шаманська О.І. Стратегічне планування інноваційної діяльності в системі ресурсного потенціалу підприємства / О. І. Шаманська // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 6 (96). – С. 164 – 168.
2. Попова Н.О. Науково-теоретичні основи управління інноваційним розвитком на підприємстві / Н. О. Попова // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2011. – № 4 (16). – С. 133 – 136.
3. Гавриш О.М. Стратегічне планування інноваційної діяльності підприємства: автореф. дис. ... кандид. екон. наук: 08.06.01 / О. М. Гавриш [Українська державна академія залізничного транспорту]. – Харків, 2005. – 18 с.
4. Єфремов О.С. Особливості стратегічного планування інноваційного розвитку підприємств / О. С. Єфремов // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – № 4. – Т.2. – С. 69 – 73.
5. Сімоненко Д.С. Проблеми планування інноваційної діяльності підприємства / Д. С. Сімоненко // Економічні інновації. – 2010. – Вип. 38. – С. 189 – 194.
6. Савченко В.Ф. Стратегічне планування та прогнозування інноваційно-інвестиційної діяльності / В. Ф. Савченко // Економіка України: фінансово-економічні проблеми інноваційного розвитку: монографія. – К.: НДЕІ, 2012. – С. 136 – 144.
7. Чучмарьова С.Ю. Стратегічне планування інноваційного процесу на підприємстві / С. Ю. Чучмарьова // Львівська політехніка. – 2013. – № 2. – С.243 – 248
8. Соловчук К.О. Перспективи розвитку інноваційно-інвестиційних процесів в аграрній сфері / К. О. Соловчук // Економіка та управління національним господарством. – 2015. – № 1. – С.130 – 137.
9. Ганечко І. Проблеми розвитку інновацій в Україні / І. Ганечко // Економіка. – 2011. – № 5. – С. 21 – 24.
10. Державна служба статистики України: статистична інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

REFERENCES:

1. Shamans'ka O.I. Strategichne planuvannja innovacijnoi' dijal'nosti v systemi resursnogo potencialu pidpryjemstva / O. I. Shamans'ka // Aktual'ni problemy ekonomiky. – 2009. – № 6 (96). – S. 164 – 168.
2. Popova N.O. Naukovo-teoretychni osnovy upravlinnja innovacijnym rozvytkom na pidpryjemstvi / N. O. Popova // Visnyk Berdjans'kogo universytetu menedzhmentu i biznesu. – 2011. – № 4 (16). – S. 133 – 136.
3. Gavrysh O.M. Strategichne planuvannja innovacijnoi' dijal'nosti pidpryjemstva: avtoref. dys. ... kandyd. ekon. nauk: 08.06.01 / O. M. Gavrysh [Ukrai'ns'ka derzhavna akademija zaliznychnogo transportu]. – Harkiv, 2005. – 18 s.
4. Jefremov O.S. Osoblyvosti strategichnogo planuvannja innovacijnogo rozvytku pidpryjemstv / O. S. Jefremov // Visnyk Hmel'nyc'kogo nacional'nogo universytetu. – 2009. – № 4. – T.2. – S. 69 – 73.
5. Simonenko D.S. Problemy planuvannja innovacijnoi' dijal'nosti pidpryjemstva / D. S. Simonenko // Ekonomichni innovacii'. – 2010. – Vyp. 38. – S. 189 – 194.
6. Savchenko V.F. Strategichne planuvannja ta prognozuvannja innovacijno-investycijnoi' dijal'nosti / V. F. Savchenko // Ekonomika Ukrai'ny: finansovo-ekonomichni problemy innovacijnogo rozvytku: monografija. – K.: NDEI, 2012. – S. 136 – 144.
7. Chuchmar'ova S.Ju. Strategichne planuvannja innovacijnogo procesu na pidpryjemstvi /

S. Ju. Chuchmar'ova // L'vivs'ka politehnika. – 2013. – № 2. – S.243 – 248

8. Solovchuk K.O. Perspektivy rozvytku innovacijno-investycijnyh procesiv v agrarnij sferi / K. O. Solovchuk // Ekonomika ta upravlinnja nacional'nym gospodarstvom. – 2015. – № 1. – S.130 – 137.

9. Ganechko I. Problemy rozvytku innovacij v Ukrai'ni / I. Ganechko // Ekonomika. – 2011. – № 5. – S. 21 – 24.

10. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrai'ny: statystychna informacija [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

UDC 338.3:005.51'96.6(477)

Marchenko Alexander Victorovich, PhD in economics, associate professor. Goloborod'ko Alexander Petrovich, PhD in economics, associate professor. Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University. **Perfection of planning innovative of investment activity on the enterprises of Ukraine.** This article is devoted to the problems of perfection of planning of innovation-investment activity on the enterprises of Ukraine. The basic ways of perfection are considered after the indicated direction with the purpose of activation innovative investment to development of enterprises of Ukraine. The strategic planning of innovation-investment is described investment to the process on an enterprise. The structure of innovative-investment potential of enterprise is analysed. In the article the theoretical and methodological going is systematized near planning the investment providing of innovative development of enterprises. The system of planning of innovations are investigational on enterprises, the ways of development of planning innovative of investment activity are analysed on enterprises.

Keywords: planning innovative of investment activity, innovations, investments, innovative process, innovative investment potential of enterprise, innovative project.

УДК 338.3:005.51'96.6(477)

Марченко Александр Викторович, кандидат экономических наук, доцент. **Голобородько Александр Петрович**, к.е.н., доцент. Полтавский национальный технический университет имени Юрия Кондратюка. **Совершенствование планирования инновационно-инвестиционной деятельности на предприятиях Украины.** Освещены проблемы совершенствования планирования инновационно-инвестиционной деятельности на предприятиях Украины. Рассмотрены основные пути совершенствования по указанному направлению с целью активизации инновационно-инвестиционного развития предприятий Украины. Дано описание стратегического планирования инновационно-инвестиционного процесса на предприятии. Проанализирована структура инновационно-инвестиционного потенциала предприятия. Систематизированы теоретические и методологические подходы к планированию инвестиционного обеспечения инновационного развития предприятий. Системно исследовано планирование инноваций на предприятиях, предложены пути развития планирования инновационно-инвестиционной деятельности на предприятиях.

Ключевые слова: планирование инновационно-инвестиционной деятельности, инновации, инвестиции, инновационный процесс, инновационно-инвестиционный потенциал предприятия, инновационный проект.

УДК 338.3:005.51'96.6(477)

Марченко Александр Викторович, кандидат економічних наук, доцент. **Голобородько Александр Петрович**, кандидат економічних наук, доцент. Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка. **Вдосконалення планування інноваційно-інвестиційної діяльності на підприємствах України.** Висвітлено проблеми вдосконалення планування інноваційно-інвестиційної діяльності на підприємствах України. Розглянуто основні шляхи вдосконалення за вказаним напрямом з метою активізації інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України. Здійснено опис стратегічного планування інноваційно-інвестиційного процесу на підприємстві. Проаналізовано структуру інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємства. Систематизовано теоретичні й методологічні підходи до планування інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку підприємств. Системно досліджено планування інновацій на підприємствах, запропоновано шляхи розвитку планування інноваційно-інвестиційної діяльності на підприємствах.

Ключові слова: планування інноваційно-інвестиційної діяльності, інновації, інвестиції, інноваційний процес, інноваційно-інвестиційний потенціал підприємства, інноваційний проект.